

Pirkimas Karo Bonų Yra
Prievolet Kiekvieno Lietuvis
Ištikimo Demokratijai.

VILNIS

Lithuanian Peoples Daily—Lietuvių Liaudies Dienraštis

Skaitykite Gabiausiai
Lietuvos Rašytojų
Straipsnius "Vilnyje"

VOLUME XXVI, NO. 48.

PIRMADIENIS, VASARIO (FEBRUARY) 26, 1945 M.

KAINA TRYS CENTAL

KASDIENA —

Link Pergalės
"Paakstinimas"
"Wilsono Linija"
Ko Jie Landžioja

Washingtono kalba, jog karas su Vokietija gali būti dieną pasibaigti.
Tą manydą dar labiau sustiprino premiero Stalino pareiškimas, kad galutinai pergalė jau arti.
Su Japonija jau būtų lengvesnė problema.

Dvi Sovietų armijos visai prie Berlyno vartų.
Iš vakarų Aliantai lauko Stiegrfriedo linijas.
Iš viršaus dešimtis tūkstančių bombardierių puola karas, ardo jų transportacijas, griaua įmones.
Iš plėniniai žmonės ilgai toj padėty neišlaikytų.

Po Trijų Didžiųjų konferencijos smūgių, berods, dar sudėtinga—kita kitų paremia, palaiko.
Kita tos konferencijos pasakmė, tai neutralių šalių "paakstinimas." Turcija jau įkopė Jungtinių Tautų vežimam. Argentina ir Ispanija rengiasi.
Sve dijos o socialdemokratinė valdžia teikė Hitlerių karu krėmėms ir pelnėsi iš to, bet ji ima bijoti, kad po karo jai tas gali skaudžiai atsilyti. Ji taip jau mano atsiverti prieš asi.

Asies laivas skęsta...

Brazilija sako užmegs ryšius su Sovietų Sąjunga. Brazilijos vyriausybė nori rėmė taikos daryme ir palaikyme, bet prisibijo, kad SSSR gali atsikvilti bendradarbių, kurie neturi su ja diplomatinę ryšius.
Gutelio Vargas dėlto manęs mestis pavirni anti-sovietinį nusistatymą.

Curzono linija geriau tiktu vadinti Wilsono linija. 1919 metais Amerikos geografiniai eksperimentai nustatė tą liniją prezidentui Woodrow Wilson lenkų ir ukrainių sąvės apsisprendimo reikalkams.
Tatai priėmė buvęs tada Francūzijos premieras Clemenceau.
Tatai priėmė Amerika ir Britanija.
Curzono vardą tas Ruberžas gavo kuomet vėliau lorde Curzon, būdamas Britanijos užsienio ministeriu spyrėsi, kad tai būtų Lenkijos su SSSR rubežium.

Jaltos konferencijoje, sakoma, premieras Stalinas nurodė tai klausė prezidento Roosevelto ir premiero Churchillio.
Ar galima norėti iš SSSR premiero, kad jis mažiau reikalauja savo šaliai, kaip sidė Wilsonas, Clemenceau ir Curzonas?
Priskaityti tas teritorijas Lenkijai visomet buvo klaida ir neatsiėmė ir skriauda Ukrainai, Baltarusijai ir Lietuvai.

Atrodo, kad Karaliaučius bile didę gali būti išlaisvinats. Taipgi atrodo, kad jis bus Lietuvai atiduotas po karui.
Didžioji ir Mažoji Lietuva bus suvienyta ir turės kelias duris į jūrą. Visa tai betgi nedžiūgna sinterinių patriotų, susibūrusių į "Lietuvos Tarybą".

Antanas Smetona net ir Hitlerį kvietėsi Lietuvą užimti, bile

Jankiai Atėmė 15 Miestų iš Nacių

DAUG ŽUKOVO ARMIJOS PERĖJO ODER

Breslau Mieste Užimta Radijo Stotis, Įmonė Ir Parkas; Baigia Naikinti Nacius
Išvalyta Arnsvalde; Poznanijų Krito 25,000 Nacių; Pasitraukė iš Karaliaučiaus

LONDONAS, vas. 25.—Paryžiaus radijas skelbia, kad vokiečių armija "evakuavo" Karaliaučių Rytų Prūsiją palikdami "Dievo valiai" civilius. Paryžius taipgi skelbia, jog gen. Žukovo armija didelių skaičių persikėlė Oder upę netoli Berlyno.
LONDONAS, vas. 25.—Maskvos radijas skelbia, jog vokiečių armija jau paklojo Sovietų fronte apie 10,000,000 armijos, užmuštus, sužeistais ir nelaisvėn sumtais.
Poznaniję, prie 23,000 nacių sumty nelaisvėn, 25,000 išmušta.

MASKVA, vas. 25.—Per tiklą užimtą Poznanijų vežama daug kar reikmenų gen. Žukovo armijai, kuri išsireikšius puolimui ant Berlyno, ir kurios didelis jėgos jau perėjo Oder upę, sudaužydamos vokiečių šią apsigimimo liniją.
Gen. Konevo armija perėjo Neisse ir Spree upes ir traukia link Berlyno iš pietų, kuomet Žukovo armija eina iš šiaurės.
Padidinta taipgi spaudimas ant Breslau, Silezijos sostinės.

Jaltos Nuopelnai Jau Ima Vykdytis

WASHINGTONAS, vas. 25.—Turkijos karant stojimas yra vienos svarbių Jaltos konferencijos nuopelnių, Manoma, kad Argentina irgi tai padarys, kad užsipelnis virty Jungtinių Tautų konferencijoje, San Francisco, balandžio 25 d.
Net ir gen. Franco, matydamas, kad Hitleris skęsta, svars-to apie kar paskelbimą.
Prezidentas Rooseveltas sako, kad dideliai reikšmingai Jaltos nusprendžiai karo laimėjimų paskubins.

Amerika Išgabeno 30,000 Stubų Anglijai

WASHINGTONAS. — WLB skelbia, kad pagaminta preferenciuotų namų, kurie bus pagaminti Anglijon suteikimui daugelio pastogės laikinai, kol bus pastatyta geri namai vieton nacių aviacijos sugriautų.

Washingtonas nusidėty su SSSR. "Tarybininkai" yra tos pačios rūšies "patriotai." Jiems ta Lietuva gera ir geistina, iš kurios jie gali turėti naudos, nors ji būtų ir mažytė ir nacių kontroliuojama.
To betgi nebus. Po karo ir nacizmo nebus. Lenkijoj taipgi neliks pilsudėskizmo.
Visi "tarybininkų" tripai į Washingtoną, landžiojimas po kanceliarijas yra bergėdi. Jie tai žino, bet jie taipgi žino, kad jiems reikia kuo nors bovyti savo sekėjus, kitaip bus striukai.

V. Andrusis.

Jungtinių Valstijų Pasiryžimas Konferencijai

MEKSIKOS MIESTAS, vasario 25. — J. V. delegacijos siūlymai Amerikos valstybių konferencijai čionai:
1) Pripažinti valdžių obligacijas teikti savo žmoniems neapartinės informacijas.
2) Prisiidėti prie karo juo greitesnio užbaigimo.
3) Kooperuoti tarpusavy ir su kitomis svieto dalimis taikos išlaikymui.

PREMIERAS NUŽUDYTAS KAI EGIPTAS KARĄ PASKELBĖ

CAIRO, vas. 25.—Egiptų parlamentui skelbiant Vokietijai ir Japonijai karą, tūlas fanatikas nužudė premierią Dr. Ahmed Maher Pašą.
Premieriui pabaigus kalbą nepaprastai sesijai žemesniojo

Vokiečiai Pataikauja Rusams Darbininkams ir Žydams

STOCKHOLMAS, vas. 25.—Sugryžės iš Berlyno švedų korespondentas Jerge Granberg rašo, jog Hitleris ir Goeringas labiausia užmiršti žmonės vokiečių sostinė.
Daugelis vokiečių jau duoda maisto rusams darbininkams, tikėdami, kad atėjus čia Sovietų armijai, tuomi jie bus palai-kyti ne naciams. Kai kurie ir žydams gerinasi.
Daugelis vokiečių bijos Sovietų armijos atėjimo, bet jie labiausia bijo gasų karo.

VISA ŠEIMA NUSINUODIJO GASU

NEW HAVEN, Conn. — Praskylėjęs gasu dūdinį, J. P. Kanazirka su žmona ir dviem sūnais rasti negyvi. Jie, matomai, užnigo, nežinodami, kad gasas eina stubon.
WASHINGTONAS. — Užvakar suėjo 2,000 dienų Britanijos karui su Vokietija.

100,000 LYDĖJO ČERNIAKOVSKI Į KAPUS

Palaidotas Vilniaus Sirdyje, Kurį Jis Išlaisvino iš Nacių Vergu- vės; Lietuviai Pagerbė Savo Laisvintoją

C. Balevičius
VILNIUS, vas. 25 (Press Wireless).—Didžiulėje salėje Lietuvos Liaudies Komisarų Tarybos, aukštai iškeltas gulėjo lavonas generolo Ivan D. Černiakovskio, komendanto Trečiosios Baltarusijos Armijos ir Lietuvos išlaisvintojo.
Viešpatavo įspūdinga tyla. Pakaitom stovėjo garbės sargyboj prie jo karsto Justas Paleckis, Aukščiausios Lietuvos Tarybos Prezidiumo pirmininkas, Mėčys Gedvilas, Lietuvos Liaudies Komisarų Tarybos pirmininkas, Sniečkus, žymus visuomenės veikėjas, gen. Zmucnovas ir kiti.
Gilus buvo liūdesys Lietuvos žmonių, kaip ir visos Sovietų Sąjungos.
Raudona vėliava ant Gedimino kalno buvo pusiau nuleista. Si vėliava pergalingai plėvėsavo ant senoj Vilniaus liepos mėnesį, 1944 metais, kada Maskva sveikino generolą Černiakovskį už išlaisvinimą Lietuvos sostinės.
Šiandien istorinių Vilniaus namų vėliavos juodai apvedžio- duodami garbę ir atsisveikindami Lietuvos išlaisvintoją, kuris atidavė gyvastį už lai-tyvą.
Lietuvos Tarybinės valdžios nariai ir Raud. Armijos generolai padėmė nešti karstą ir prasi- dėjo laidotuvių procesiją į Ožė- kienės Aikštę.
Gilus buvo liūdesys Lietuvos žmonių, kaip ir visos Sovietų Sąjungos.
Raudona vėliava ant Gedimino kalno buvo pusiau nuleista. Si vėliava pergalingai plėvėsavo ant senoj Vilniaus liepos mėnesį, 1944 metais, kada Maskva sveikino generolą Černiakovskį už išlaisvinimą Lietuvos sostinės.
Šiandien istorinių Vilniaus namų vėliavos juodai apvedžio- tos išreikšimui liūdesio dėl mir- ties gen. Černiakovskio, savo iš- laisvintojo. Dešimtis tūkstančių Vilniaus genteitų užplū- dė gatvės atsisveikindami garsų- jai generolui.
Procesijos priekyje vežta daug- gelybė gėlių vainikų, taipgi skė- visi generolo užtarnauti orde- nai—Lenino, Bogdan Cmielnic- kio, Raudonos Vėliavos, Kutozo- vo ir kiti, kuriais generolas bu- vo apdovanotas už pasijėmimus.
Ožėskienės aikštėj yra kiti he- rojų kapai, kritusių kovoj už Vilniaus išlaisvinimą. Jie dar- bava sniegu apdengti. Čionai pa- laidotas ir generolas Černiakov- skis. Tai dar vienas ir naujas kapas didžiųjų herojų.
(Tąsa ant 2 pusl.)

Numirė Žymus Sovietų Rašytojas ir Istorikas Tolstojus

LONDONAS, vas. 25.—Mas- kva skelbia, jog Aleksej N. Tolstoj, žymus rašytojas ir is- torikas, sulaukęs 63 metų, nu- mirė užvakar.
Tolstojus dalyvavęs 1917 re- volucijoje ir vėliau buvo ypač paskilęs kaip vienas stambi- siausių rusų rašytojų.
Jis buvo giminaitis Levo Tol- stojaus. Jis jau geras laikas sirgo.

Anglijos Moters Planuoja Organizuoti Namų Armiją

LONDONAS, vas. 25.—Angli- jos moters planuoja naują ar- miją organizuoti kurios lavi- niuimi ins du metu. Visos šios armijos narės turės mokėti vir- ti ir namus prižiūrėti.
Jos turės uniformas, gyvens bendrabučiuose ir gaus mokėti minimum algas. Ši armija rei- kalinga, pasidarius trūkumui naujų darbininkių.

Amerikos Superbombieriai Atakuoja Singapore

WASHINGTONAS. — Ameri- kos didžiausios bombardieri, B29, atakavo Singapore priepa- lūki. Prieš kar Singapore buvo svarbiausia Britanijos laivyno bazė Pacifike. Dabar yra japonų rankose.
EINDHOVEN, Olandija. — Trisdešimtis vienas olandų na- cių užmušta ir 80 sužeista, ku- omet olandų partizanai atakavo jų traukinį, kuriuomi jie vežti Vokietijon.

SMOGIA VOKIEČIUS REINO SRITYJE

Eis Pirmyn iki Susitiks su Sovietų Armija Vokietijoj, Sako Gen. Eisenhower
Vėl 1,600 Amerikos Bombierių Atakavo Vokiečių Aliejaus Įmones ir Gelžkelius

PARYŽIUS, vas. 25. — Dvi Amerikos armijos nuėjo 5 my- lias Vokietijon per Roer upę ir užėmė dar 15 miestelių, 22 my- lių frontu.
Toliausia nuėjus Amerikos de- vintoji armija paėmė Baul, tik 12 mylių nuo industrinio cen- tro Muenchen Gladbach.
Sumita nelaisvėn 1,400 vokie- čių pirmos dalgos mūšiuose.
Vokiečiai negalioj atsigauti nuo jiems kirsto smūgio artilje- rijos ir aviacijos.
Generolas Eisenhower pasi- kalbėjime su reporteriais pa- reiškė, jog Amerikos armija pasiryžus eiti pirmyn iki susi-

Iwo Saloj Eina Mūšiai Jau Šešta Diena

GUAM, vas. 25.—Amerikos mariniai, palaikomi karo laivų ir aviacijos, jau šešta diena grumi- si su japonais toj saloj ir perkopia salos aukštumą.
Priešas atkakliai laikosi ir ten- ka grumtis už kiekvieną pėlą žemės. Užėmus kalną Suriba- chi bus lengviau atakuoti prieš- šas.
Pasiekta taipgi antras airtel- das toj saloj, kuris bus ir pasku- tinis japonams. Visa pietinė sa- los smaillau jau apvalyta nuo japonų, bet didesnę pusę salos į sienų yra dar jų rankose.

Brazilija Atsteigs Ryšius su Sovietais

MEKSIKOS MIESTAS, vas. 25. Brazilijos atstovai visos Ameri- kos valstybių konferencijoje sa- ko, kad Brazilija reikalauja vienos taikos organizacijoj po karo. Bet tas nebus galima iki Bra- zilija neturi ryšių su Sovietų Są- junga. Sovietai atsiskavo veikti vienoj organizacijoj su tomis a- limis, kučios neturi ryšių su SSSR.

Dar Dvi Partijos Metė Arciszewskio Valdžia

LONDONAS, vas. 25.—Prie jau seniau išstojusios Lenkijos valstiečių partijos, prisidėjo ir krikščionių demokratų ir krikš- čionių darbo partijos, išstada- mos iš lenkų tremtinės valdžios Londone.
Dabar toj valdžioj pasiliko tik reakcinės grupės ir socialistai, kurie artimesni naciams kaip socialistams.
Arciszewskio valdžia ir taip turėjus siaurą pamatą visai jo nelenka.

Prezidentas Sveikina Raudonąją Armiją

WASHINGTONAS, vas. 25.— Prezidentas Rooseveltas pasiun- tė premieriui Staliniui sveikina- mą Raudonajai Armijai proga jos 27 metų sukakties. Roose- veltas sako, kad Raudonosios Armijos atsieikimai priskubins pergalę.
Jis taipgi sako, kad Trijų Di- džiųjų konferencijos svarbus nutarimai netik prisidės prie ka- ro laimėjimo pagrėitimo, bet patiekia pagrindą įvykdymui il- gos ir tvirtos taikos.

Dar 2,146 Išgelbėti Luzon Saloj

LUZON, Filipinai, vas. 25.— Amerikos parasūtistai padarė labai narsų ir skubų žygį — iš- gelbėjo 2,146 asmenis iš japonų kempės apie 30 mylių nuo Manilos. Partizanai gelbėjo ta- me žygį.
Tai jau ketvirtas tokis narsus žygis išgelbėjimui karo belais- vų ir civilių, japonų internutu. Amerikos karai nusileidė pa- pašutais užpūlė kempė, išmūšė japonus, kurie bandė neiesti kempėn, ir paleido internutuotus.

NEW YORK.—Lauki Grips- holm atgabenos Amerikos karo belaisvius Vokietijoj, su jais bandė įsigauti keturi nacių šni- palai. Federalės valdžios agentai atydžiadi peržiūrėjęs sugryžu- sius.

“VILNIS”

LETUVIAN PEOPLE'S DAILY
Published daily except Sunday and on every Thursday together with the regular edition in London as English Section, by the Workers Publishing Association, Inc.

Advertising rates on application
3116 South Halsted Street, Chicago 8, Ill.
PHONE, VICTORY 7325-7326

Entered as second class matter September 28, 1924, at Post Office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

Atsisaukimas į “Vilnius” Patriotus

Jeigu “Naujienu”, “Draugo” ir jiems panašiu laikraščiu skaitytojai būtų informuojami apie tikrą padėtį Lietuvoj, tai jie žinotų koks platus kūrybinis darbas verda mūsų senoj gimtinėj.

Zemė gražinama tiems, kuriems vokiečiai ją buvo atėmę.

Zemės ūkis ateigiamas visomis galimomis priemonėmis.

Atsisteigta pradinės mokyklos, gimnazijos, bibliotekos, kursai suaugusiems.

Inteligentija įsijungė didžian kultūros darban. Šauniai darbuojasi tokie vyrai, kaip prof. Purėnas, Romeris, Janulaitis, Putinas-Mykolaitis, Žukauskas-Vienušis, Dr. Mažylis ir daugybė kitų, jau nekalbant apie tuos, kurie sugrįžo iš Sovietų Sąjungos gilumos.

Visa inteligentija, įskaitant ir operos artistas, pilniausia solidarizuojasi su Tarybų valdžia.

Dienraščiuose “Tarybų Lietuva” ir “Tiesa” kupina korespondencijų iš visų Lietuvos kraštų—iš Dzukijos, Zemaičių, Klaipėdos krašto, Rytų Lietuvos, iš Vilniaus ir Kauno.

Bet to visko nemato “Naujienu”, “Draugo” ir panašiu jiems laikraščiu skaitytojai. Nuo jų slepiama tos žinios.

“Naujienu”, “Draugas” ir kiti atžagareiviški laikraščiai uždėjo karantiną ant žinių iš Lietuvos. Tos žinios jiems “Verboten.” Jis slepia, slepia teisybę apie Lietuvą.

Bet atsiminkime, kaip tos pačios “Naujienu” ir “Draugas” gaudyte gaudydavo žinias iš Lietuvos, kuomet Hitleris buvo ją okupavęs. Ancevičius siųsdavo telegramas iš Berlyno ir Lietuvos. Lietuvos gyvenimą jis priedavo gana maloniomis spalvomis. Vėliaus “Naujienu” ir “Draugi” siųsdavo žinias iš Lisabono ir ištraukas iš hitlerinį laikraščiu Lietuvoj. Tos žinios Grigaičiams ir Šimučiams buvo kaip medus. Jas dėdavo ant pirmo puslapio.

Taip buvo 1941-42-43 metais.

Dabar net su žiburiu dienoms šviesoje jūs nerasite tuose laikraščiuose nei vieno straipsnio, nei vienos korespondencijos, nei vienos telegramos, nei vienos ištraukos iš Vilniaus ir Kauno laikraščiu.

Tai matot, kokia pas juos “spaudos ir informacijų laisvė”!

Jie elgiasi, kaip bailiai, kaip slapukai, kaip žurnalistiniai vagiškai. Jie baisiai bijosi, kad jų skaitytojai nepatirtų teisybės apie Tarybų Lietuvą.

Šią blokadą progresyviai Amerikos lietuviai privalo pralaužti. Žinoma, ne tuo, kad mes pataisytume Šimučius, Grigaičius ar Urbonavičius. Tie fanatikai nepataisomi. Mes visi privalo eiti didžiųjų pastangų, kad “Vilnis” ir “Laisvė” pasiektų tuos “Draugo” ir “Naujienu” ir kitų atžagareiviškų laikraščiu skaitytojus, kurie dar nėra visiškai sufantazuoti.

“Vilni” ir “Laisvė” jau skaito nemažai skaicius tokių žmonių, kurie seniau į mus šnairuodavo. Jie ypač ieško žinių iš Lietuvos, ko nėra nei “Naujienuose,” nei “Drauge.”

Daugelini “Naujienu” skaitytojų, kurie iš esmės yra laisvi žmonės, labai nepatinka to laikraščio redaktorių sugulimas vienon politinim lovon su akliausiais klerikalais, su tais, kurie 1926 metais padėjo Smetonai ir Voldemarui prartyti Griniaus valdžią.

Visi “Vilnius” ir “Laisvės” patriotai privalo susieiti artimesnėn pažintin su tais lietuviais, kurie nori patirt teisybę apie Lietuvą.

Aprūpinkime juos “Vilnim” ir “Laisive”!

Raudonasis Kryžius

Už kelių dienų prasideda Amerikos Raudonojo Kryžiaus vajas tikslu sukelti du šimtus milijonų dolerių. Iš tos sumos Chicago reikišią sukelti daugiau negu vienuolika milijonų.

Siame kare Raudonasis Kryžius atlieka savo pareigas daug geriau ir jo humanitarinis darbas pastatytas daug platesne skale negu pirmiau pasauliniam kare. Nuo Pearl Harbor iki šios dienos jo rekordas tikrai pavyzdingas.

Visų pirmausias Raudonasis Kryžius rūpinasi karo belaisviais. Tūkstančiai ir tūkstančiai mūsų karių, patekusių į Vokietijos ir Japonijos nelaisvę, būtų mirę badu, jeigu ne Raudonojo Kryžiaus siunčiama parama. Filipinuose išlaisvinti belaisviai, tiek kariniai, tiek civiliai neranda užtenkami žodžių, kad išreikšus savo dėkingumą Raudonajam Kryžiui. Jei mūsų kariams, patekusiems į vokiečių nelaisvę, būtų reikėję tenkintis tik tomis porcijomis, kokias jie gauna iš vokiečių, tai dešimty tūkstančių mūsų vyrų būtų negyvyjų tarpe.

Antra, tai kraujo donorų organizavimas. Pereitais metais, kiekviena savaitė, bent 100,000 asmenų aukodavo kraują—viso daugiau kaip 5 milijonus puskvorių. Nuo karo pradžios kraujo gauta 12 milijonų puskvorių.

Kiek tuomi gyvasių išgelbėti!

Visuose karo teatruose, užjūry, steigiama R. K. klubai, polsio namai, kur Dėdės Samo kariai gali atskvėpt, pailsėti, atsigriebt savo sveikatoj.

Raudonasis Kryžius, vienokir ar kitokiu būdu, teikia paramos ir komforto paleistiems iš Armijos ir Laivyno kariams. Visur pasireiškia jo jautri širdis ir duosni ranka.

Cia namie ir užsieniuose, bus tai Filipinai ar Francūzija, Burma ar Olandija, Raudonasis Kryžius padeda, paguodžia, suramina, sušelpia.

Karuiėjus sprendžiamon fazėn, didėjant skaičiui sužeistųjų, Raudonojo Kryžiaus darbu plotas dar labiau padidėja.

“Vilnis” apeliuoja į lietuvių visumenę, į lietuviškas organizacijas dar didesniu įjėmimu padirbėti, kad Raudonajam Kryžiui netrūktų lėšų dirbti tą didį humanitarinį darbą.

Aukokime visi sulyg savo geriausiom išgalim ir raginkime ne taip paslinkius žmones, kad ir jie aukotų.

Aleksiej Tolstojus

Iš Maskvos praneša apie mirtį garsaus rusų rašytojo Aleksiejaus Nikolajevičio Tolstojaus, tolimo giminaičio Levo Tolstojaus.

A. Tolstojus, savo kilme, buvo aristokratas, grafas. Pradžioj revoliucijos jis nesutiko su Sovietų valdžia. Vėliaus—ne tik su ja susitaikė, bet virto uoliausiu tarybinės tvarkos draugu.

Gabumo jis buvo labai gabus. Jo apysaka “Petras Didysis” skaitosi dailiosios literatūros žemėgū. Siame patriotiniame kare jis buvo tikras liaudies tribunus, Herrenvolko nepamaldaujamas priešas. Jo plunksna buvo liepsnojantis kardas.

Tolstojaus kūryboj atsispindėjo visos šauniosios tradicijos Rusijos literatūros klasikų.

Išgyvendinęs ir palaidojęs savyje aristokratizmo diegus, Tolstojus visa savo siela susiliejo su Rusijos ir kitų tarybinių tautų liaudimi. Jis buvo žinomas ne tik savo tėvnyėje, bet visame demokratiniam pasauly.

Mirė dar palyginamai ne seno amžiaus, susilaukęs 63 metų.

Nėra abejonės, kad A. Tolstojaus kūriniai bus išversti į lietuvių kalbą.

Apžvalga

PABĖGĖLIAI SVĖDIJON.

“Naujienu” N-ry šis vasario 21 d. paskelbtas laiškas titulos M. Kregždienės, kuri pabėgė iš Lietuvos Svedijon. Rašo ji:

“Visi mes pabėgę į Svediją, skaitomos laimingi žmonės. Bet mūsų labai nedaug, tik apie 200 žmonių. Daug kas bandė važiuoti, bet juos sugavo vokiečiai ir į kalėjimus sukišo (?—“V.” Red.)...

“Dauguma lietuvių, artimanai bolševikams, bėgo į Vokietiją, turhūt, pusė Lietuvos išbėgo.”

Toliaus ta išsagandusi moteris rašo, kad bolševikai visus lietuvius “arba vietoj našuma, arba išvaro į Sibirą.”

Iš jos laiško svarbu išjėmyti tai vieta, kad Svedijon pabėgo tik 200 asmenų.

Ligisioi “Naujienu”, “Draugas” ir tolygūs laikraščiai zvanijoi, kad Svedijon pabėgo tūkstančiai, net dešimty tūkstančių. O dabar tos skaitlinės sutirpo iki 200!

Tai taip yra su ta jų statistika.

Bet jeigu Svedijoj tik 200 pabėgėlių, tai kodėl kunigo Končias “Bendras Fondas” pasinūtė jiems \$17,000? Jau iš to vieno aišku, kad tie bėgliai labai artimi pronaciams. Tik tokius tas fondas ir šelpia.

Pabėgėdusius Svedijon tik 200 lietuvių, ponia Kregždienė sako, kad Vokietijon pabėgo “pusė Lietuvos.”

Tai žioplaiška fantastika, kuri paremta tik jos nerytoko baimė.

Tiesa, Vokietijon načiai varu išgabeno tūkstančius ir tūkstančius lietuvių. Bet savai valia bėgo tik pronaciškai. Žinoma, jie pabėgo pragaran. Dabar tą jie labai gerai supranta.

Kregždienė švokščia, kad visus inteligentus bolševikai suaušė.

Su Lietuvos inteligentais viskas tvarkoj. Kurios vokiečiai nenuždė, tie dirba savo tėvynės labui.

Vilniaus laikraščiai praneša apie daugelį jų. Paminėsiame čia tik šiuos vardus: Prof. Romeris, prof. Purėnas, Dr. Mažylis, F. Bortkevičienė, Dr. Gurauskas, akademikas Janulaitis, rašytojai Vienuolis - Zukauskas, Putinas - Mykolaitis, operos dainininkai K. Petrauskas, M. Rakauskaitė, J. Babravičius, žurnalistas Vairas-Račkauskas.

Visi jie gyvi ir dirba tėvynės labui.

Ta žioplė Kregždienė pati kada nors galėsi pabėgti iš Lietuvos, jeigu ji nėra sąmoninga nacių šalininkė.

FRANCŪZŲ FASISTŲ VADAS UŽMUŠTAS

LONDONAS.—Jacques Doriot, francūzų fasistų vadas, kuris vienu tarpu buvęs ir prie komunistų prisimėjęs, bet jau senai virto arštu komunistų priešu, užmuštas lietuvių aviacijos atnoks ant Vokietijos.

OTTAWA.—Premieras King

tuojau paskelbs dienas Kanadoj generalių rinkimų.

KAIP NAČIAI ATSIMOKĖJO SAVO KUBILJŪNŠKIEMS KLAPČIUKAMS

Rašo PETRAS CVIRKA.

Besilankant naujai išlaisvintuose Zemaičiu žemės meste, alkavizadijai susipažinti ne tik su priešio grobikavimo, sauvalės ir kitais jau mums visiems gerai žinomais jų darbais, bet ir su tose Lietuvos vietose priešio vartyta propaganda.

Kai Raudonosios Armijos išlaisvintoje didesnėje Lietuvos dalyje prasidėjo intensyvus kūrybinis darbas, kai vienas po kito pradėjo išsėdinti sunkiomis karo sąlygomis (vokiečiams susprogdinus elektros jėgaines ir išsėvus spaustuvų įrengimus) laikraščiai, kai vienas po kitos atidarė savo duris mokyklos, vokiečių uždarytos auklėtojo mokslo įstaigos, konservatorijos, teatrai, kai pradėjo darbą šimtai vokiečių apgrautų imonių, okupantai vakarinėje Lietuvos dalyje minavo imones, ardė mokyklas, iš kurių statė bunkerius, atimėdus iš gyventojų turta ir gyvulius, gaudė inteligentiją įtvirtinimo darbams, grioviams kasti ir drapstė melo seiles ant visa ko, kas kiekvienam žmogui brangu, kas lietuviška, tarybiška.

Savo paskleisuose Zemaičių žemėje lapeluose vokiečiai okupantai be jau visiem įgrįsusio gąsdinimo apie mongolus, mažų vaikų spiginimą keptuves bei kitos hitlerinės košėlenos, atidėgė savojo gyvenimo užuolaidą. Šiandien iš tų vokiečių lapelių mums paaiškėja, kaip gi pasielgė vokiečiai okupantai su tais lietuviais, kurie buvo su hitlerininkais šiokiu ar tokiu būdu susirišę ir paskum gėdingai selino paskui savo ponus.

Kaip gi vokiečiai pasielgė su šiuo išlikimais, visą okupacijos metą padėjusiais okupantams plėsti ir alinti savo krašta kubiljūninkais? Štai, viename lapelyje skaitome: “Burmistras kasa apkasus...” Tokia “dziugiančiančia” naujiena atspausdinta stambiu šriftu ir ten rašoma: “Pasirodo, apkasos darbas suėjo įsi palangičiai. Apypietėmis sutinku Panevėžio miesto burmistrą, tokius pat ir kitus Panevėžio miesto buvusius aukštesiu savivaldybės ir kitų įstaigų pareigūnus. Čia pat ir Šventonių miesto burmistras. Visi jie savanoriškai įsijungė į apkasų kasimo darbus ir kiekvieną dieną dirba nustatyta darbo laika. Žinoma, žmonės anksčiau fizinio darbo nedirbę, negali prilygti fizinį darbą nuolatos dirbantįm darbininkam...”

Acū už atvirumą. Mums visiems gerai žinoma, koks čia “savanoriškas” darbas. Taip jiems ir reikia, tiems aukštesiems hitlerininkams pareigūnams, burmistrams. Rijo ponuliai lietuviškus lašinius, čiulpė drange su okupantais savo tautos kraują, tegul pasipraktikuoja ir tegul savo kailiu patiria tą reicho “darbo tarnybą...”

Acū už atvirumą. Mums visiems gerai žinoma, koks čia “savanoriškas” darbas. Taip jiems ir reikia, tiems aukštesiems hitlerininkams pareigūnams, burmistrams. Rijo ponuliai lietuviškus lašinius, čiulpė drange su okupantais savo tautos kraują, tegul pasipraktikuoja ir tegul savo kailiu patiria tą reicho “darbo tarnybą...”

prie tokių darbely: Vokietijoje papraktikuos herrai kubiljūnalaikiai.

Hitleriniai lapeliai teisingai vadina visus tuos pareigūnus “bėgliais.” Vadindami “bėgliais” jie, anaipol, tai daro ne su tikslu ironizuoti. Matyt, kad jie save laiko nei emigrantais, nei lietuvių tautos išdavikais, nei karo pabėgėliais, o susiradę sau naują terminą... “bėgliai.” Pasirodo, kad tie “bėgliai,” kurie netoli tenubėgo ir kuriuos, nepaisant nė jų burmistriskų titulu, Vermachtas pristatė kasti griovius ir sruėti iš kareiviško katilo skystą pliuraž (Dieve gink, dargi visai netoli nuo artėjančių bolševikų), be galo įtužė ant tų “bėglių,” kurie, jau Raudonajai Armijai pralaužus vokiečių gynybos linijas ties Orša ir Mogiliovu, galvočiūkis spruko į Tiuringiją ar Vienną. Visą tą kubiljūninių bėglų trynimąsi pavaizduoją toks hitleriniam lapelyje įdėtas “obalsis”:

“Ūkininke! Karas reikalauja daugiau darbo, mažiau kalbų. Kalbas palik tiems, kurie tiek daug pranašavo, o atėjus sunkiai valandai viską užmiršo ir į gražią Vienną išdūmė.” Kas gi pranašavo, kas gi daugiau gerkles laidė, jei ne hitlerininkai. Ir kiekiems paraliams dar apeliuoti į lietuvišką ūkininką, kad herras Kubiljūnas susėjo į Vienną nusidanginti su vogto aukso lagaminu, o herras Panevėžio burgomeisteris nesėjo ir dabar plūsta kabindamas molį. Lietuviškam valstiečiui ne pakeliami su savo tautos atmatomis ir jis nepalikta ir nepalikta savo žemės, kaip tai padarė ne tik kubiljūnalaikiai, bet ir sveiklia nuovoką praradę smulkūs balleliai, kavinių ir restorano persėdos, o smulkūs vokiški baltaižiai.

Idomu patirti, kad visi tie bėgliai, kurie tikėjosi šilto ir sotaus gyvenimo gražioje Viennoje, linksmajame Miunchene (nūnai akompanuojant angly-amerikiškių bombanėsiams), kurie tikėjosi atsiokšį kaip nors iki karo pabaigos Praterijoje, susilaukė visai kito likimo. Viename okupantų lapelyje skaitome: “Žymi dalis lietuvių bėglų koncentrujami Tiuringijos ir Sudetų krašto Arbeitsamtų lageriuose. Darbą suradusieji pabėgėliai iš lagerių perkeltami į darbotvities barakus, o šeimoms, kuriose nėra darbu tinkamų žmonių, lageriuose paliekamos ilgesniam laikui. Puiki Sudetų krašto gamta padeda bėgliams pamiršti nelaimę...”

Kaip matome, visi okupantų suteikti patogumai: lageriai, barakai ir... puiki gamta. O vienas tokių lapelių bendradarbis, pagautas poetinio šiso, su didžiausiu entuziazmu pabrėžia: “Verdieji vokiečių stovykloje ant šiaudų kūgio, negu nors vieną valandą savo jaunikam bute...”

Kaip matome, visi okupantų suteikti patogumai: lageriai, barakai ir... puiki gamta. O vienas tokių lapelių bendradarbis, pagautas poetinio šiso, su didžiausiu entuziazmu pabrėžia: “Verdieji vokiečių stovykloje ant šiaudų kūgio, negu nors vieną valandą savo jaunikam bute...”

Ka gi, nepavydėtina. Tik ar ilgai bedrėpyss toks bėglis?

Gen. Černiakovskio Laidotuvės Vilniuje

(Pradžiai 1-mam pusl.)

Muzikantai grojo laidotuvių maršą. Po to Gedvilas atidarė laidotuvių mitingą. Prakalbės pasakė C. Suslovas, gen. Kaznečovs, gen. Markovas ir Justas Paleckis. Paleckis sakė:

“Vardas herojus gen. Černiakovskio neatmezgamai surištas su Lietuvos išlaisvinimu, taigi ir jos sostinės Vilniaus išlaisvinimu iš po vokiečių okupantų jungo.

“Lietpos 13, 1944, Lietuvos žmonėms buvo diena neišseniamo džiaugsmo ir triumfo, kada Trečia Baltarusijos armija, gen. Černiakovskio komandoj, sulaužė hitlerininkų atkaklų priešinimą ir išlaisvino Vilnių, Kauną, Marijampolę, Alytų, Vilkaviškį ir daugelį kitų Lietuvos miestų. Sovietų Sąjungos žmonės niekadoms neužmirš lietpos 23, kuomet maršalas Stalinas paskelbė savo padėką Černiakovskio armijai, kuri lėty Rytų Prūsijon. Tuo įėjimū Rytų Prūsijon padėta pagrindas galutinam priešui sumušimui ir privertimui jo atlygtini nuostolius padarytus Sovietų žemėje. Šiandien aršūs Trečiošios Baltarusijos armijos kariai laigia išvilyti priešų iš Rytų Prūsijos. Kitos mūsų armijos artinasi prie Berlyno. Kuomet mūsų Afantų armijos maršuoja iš Vakarų. Galutina pergalė jau art.

“Gen. Černiakovskio žygiai labai daug prisidėjo prie atsiekiomo Raudonosios Armijos galutinų tikslų. Kaip labai laiki, kad jis pats turėjo gyvastį atiduoti kaip tik išvankėtos pergalės. Štai, mes stovime prie kasto to didžio Raudonosios Armijos vado.

“Jis krito kovos lauke. Jis atidavė gyvastį už laisvę ir ne priklausomybę mūsų šalies. Jis žuvo, bet jo garbė visomet gyvenės, neiši išnyks atsimint tarp laisvos Lietuvos žmonių.

“Černiakovskio kapas yra Lietuvos sostinės širdyje. Jis visuomet mums primins, kad Raudonoji Armija išgelbėjo Lietuvos žmones nuo suaukinimo. Jis primins mums nesuaukiamą mūsų vienybės ryšį su kitais Tarybų Sąjungos žmonėmis.

“Visi Lietuvos žmonės prie jo kapo sūdeda pažadus vesti iki pergalės tą didįjį ir teisingą kovą, kurioje krito generolas Černiakovskis, ir būti lojaliais savo šalies patriotais ir pasveisti visos mūsų jėgas jos gerovei ir laibai.

“Vardė Lietuvos žmonių ir jos valdžios, aš reikiū padėką ir atidididū garbę didžiam generolui.”

Penktą valandą vakare kamuolėms šovus paskutinę pagarbą, jo karstas buvo nuleistas duobėn. Šimtai gėlių vainikų su krauta ant kapo, pavydale didelio paminklo, kur greitai bus pastatytas tikrasi paminklas.

glys ant šiaudų kūgio. Hitlerini vykdanant naują totalinę mobilizaciją, greit bus nuvalytas nuo lauko bėglūs su visų kūgiu, kad ir šiauddelio nepasiliks.

Tokių ir dar linksmesnių naujienų iš bėglų gyvenimo, iš hitlerinio “vašingumo,” rodomo bėgusiems su visais retnelių, nabelsbergų, kramerių štabais, galima būtų čia patiekti begalės. Tačiau pakaks. Nūnai išlaisvinti iš vokiškos okupacijos Lietuvos gyventojai, lietuviškoji doroji inteligentija, kuri buvo tampriai surišus savo likimą ir savo darbus su kovojančia savo tauta, apie tuos, kurie bėgo su priešais, gali trumpai pasakyti: “Taip jiems ir reikia.”

WISCONSINO ŽINIOS

MILWAUKEE NUOTIKIAI PEREITOS SAVAITES

CIO PRIEŠ RASINE NEAPYKANTA

Plieno darbininkų unijos skyrius pirmininkas Meyer Adelman smerkia Milwaukee Steel Foundries, Inc., prezidentą A. L. Grede už dėsima kontraktą su unija. Unija reikalauja, kad kontrakte būtų skyrius, kur nuskaitytų, jog kompanija nuturti diskriminuoti tamsios spalvos darbininkus. Meyer stoja už pažymėjimą, kad nėra rasinės, religinės nei kitokios diskriminacijos.

Šioje lietykloje yra klausimas, kad priimtų Amerikoj gimusius japonus, negrus, Barbada salos gyventojus. Kompanija spiriasi, būk šios šalos darbininkai yra svetimšaliai darbininkai. Unija reikalauja, kad jie būtų priimti darban, kad truktas darbininkų, kai jie yra šioje šalyje.

Kompanijos perdėtiniai bando nutylėti, nutrinti savo rasinės neapykantą diega. Unijos pareiškima, kad taip daro Grede ir jo brolis nutilima.

Suprantama unija nesutiks su diskriminavimais, tušes būti tas kontraktan įraštą.

Naturalis Kurenamas Gesas

Wilwaukee Gas Light Co. surengė bankietis ir pakvietė dalyvauti valstijos legislaturūs nekurius narius, Svarbiausias šio bankieto tikslas, tai gauti pritarimą pravesti vamzdžius natūralio kurenamo geso į Milwaukee. Iki šiol čia nėra natūralio geso.

Kaip girdėti prieš tai smarkiai priešinasi anglių didieji vertelgos. Nes tuomet neperktų anglių geso darymū, o jei pirktų, tai visai nedaug. Kiti miestai Vidurvakariuose, kaip Chicago senai turi natūralų gėsą.

Paziūrėsimė kas iš to bus. Negavo Gasolino

Du legislaturūs nariai iš Milwaukee prašė, kad jiem duotų Kainų Administracijos Raštinė specialį leidimą gauti daugiau gasolino važinėjimū į seimelio posėdžius. OPA pasakė, valdininkas ar nevaldininkas, o daugiau gasolino negausite. Gasolina reikalingas karui, turi būti taupomas. Gerai.

Hearsto Laikraštis šelsta

"Milwaukee Sentinel," Hearsto laikraštis gatavas susidraskyti, kodėl buvo susitarta trijų didžiųjų Jaltos prieš nacius. Tas laikraštis pereiną penktadienį išpyskino ilgiausia editoriala. Viskas gerai. Rooseveltas nusileido Stalinui, nusileido Stalinui Churchillas. Pūroto galva redaktorius iš galesčio, jog bus naciam galas.

Ir ko nėra neprirašyta, nebus demokratinis rinkimų išlaisvintose šalyse, nes Sovietų Sąjunga turi įtakos į tas vietas. O gi nei Sovietų Sąjungos žmonės, nei Stalinas nieko nesupranta apie demokratiją, nes nėra lais-

vy, nuosavų įmonių. Kur nėra išnaudojimo žmogaus žmogumi, tai ten dėl Hearsto laikraščio redaktorius nėra jokios demokratijos.

Girdi, žiūrėkite ką parašė Hearsto laikraščio korespondentas, kuris guli po Ispanijos diktatorius Franco skvernu. Sakė, kad Stalinas sužavėjęs Rooseveltą ir Churchillą, o Stalinas dėl Hearsto yra daugiau niekas, kaip tik:

"...Raudonasis Hitleris iš Kremliaus."

Tas geltonlapis sielojais dėlėi Lenkijos, girdi, jau viskas prakišta. Mat valstiečiai gavo žemę ir laisvę.

Dabar pažūrėkime ką sakė iš mūsų miestą atvažiavęs sveičias kalbėtojas Grove Peterson, "Toledo Blade" redaktorius. Jis čia kalbėjo pereiną savaitę.

Peterson sako, kad viskas gerai buvo atlikta kas liečia Lenkiją ir kitus klausimus. Lenkija bus nepriklausoma, didelė ir galinga. Kurzona linija yra teisingas dalykas, sakė kalbėtojas.

Apie Sovietų Sąjungą Peterson aiškino, kad tai šalis nieko nemori, tik draugingų kaimynų.

"Sovietų Sąjungos valdžia visai nekomplikuota, tai paprasčiausia valdžia. Sovietų Sąjungos ekonominė sistema taipgi paprasta, lengvai žmonėm suprantama... Ko ta šalis nori, tai taikos. Jai ko labiausia reikalinga taika ir ko mažiausia karas."

Peterson žiūri optimistiškai į viską. Dėl jo, Jaltos nutarimas kelrodys į pergale ir taiką. Dėl Hearsto visas juoda ir kapa. Mat to laikraščio redaktorai žiūri per Hitlerio akinius į Trijų Didžiųjų sutartį.

—Senukas.

Gaisre Žuvo Du Kenoshiečiai

Kenosha, Wis.—Pereito pirmadienio naktį kilo gaisras 1713 Thirteenth st., kur gyveno J. Drgo, 65 metų, ir Thomas Bogdonawicz, 54 metų.

Apie 3 val. ryte "cab" vairuotojas Arthur Belongia pamatęs dūmus ir liepsną veržiantis iš kalbamos stupos, kuri buvo atstumiamu nu kitų namų pastatyta, šaukė ugniagesius, kurie atvykę rado T. Bogdonawicz sukritusį prie durų ant aslos ir smarkiai apdegusį. Jis dar buvo gyvas, tad nuvežtas į ligoningę, bet kelyje mirė, o jo draugas J. Drgo visai apdegęs ir tebebuvo lovoje, kuri irgi gerokai buvo apdegusi. Manoma, kad gaisras kilo nuo degančių cigareto.

Gaisras prasidėjęs iš J. Drgo kambario.

Iš šios baisios tragedijos daugelis rūkoryių turėtų pamokinti, kad nereikia eiti į miegamąjį kambarį su degančių cigaretu.

Jei žmogus rūko, gali rūkyti ten, kur priklauso, o ne atsigulus lovoje. Dažnai be-



Amerikos lėkūny padėtas japonų žibalo sandėlis Saigone prieplaukoje, Indokinijoje.

Du Kenoshiečiai Užtroško Gesu

KENOSHA, Wis.—Vasario 16 d., rastą Anna Simeon, 31 m., užtroškusi gesu. Ji gyveno 5317 Thirty-fourth ave.

Louis Simeon sugryžęs iš mokyklos ir priėjęs prie durų suuodė gesą. Negalėdamas jėiti į stubą per duris, įlindo per langą ir rado gulinčią seserį Anna Simeon ant aslos.

Pašaukta policija ir gydytojas, bet nelaimingoji buvo mirusi. Manoma, kad ji bus tiksliai atsiuokusi gesą.

Kitas atsitikimas, tai Russell DeBolt, 47 m., 913 Fifty-ninth St., rastas užtroškęs gesu, vasario 19 d.

Jis išbuvo po mirties net 15 valandų, kuomet kitas gyventojas tame pačiame name gyvenęs sugryžo ir užuodė gesą.

Pašaukta policija, nelaimingasis rastas užsikniauęs ant stalo ir miręs. Manoma, kad jis tiksliai atsiuokė gesą ir atsiėdęs prie stalo, laukė mirties.

Tokios rūšies kova prieš susidariusias nepalankias aplinkybes yra labai pigios rūšies. Reikia manyti, kad toks žmogus gali tai padaryti, kurio galva susimaišo.

—Kaimynas.

Kenoshietis E. J. Ryshkus Aplaiškė Kapitono Laipsnį

Lt. Eugene J. Ryshkus, kuris išbuvo Pietų Pacifike 18 mėnesių, už savo drąsius žygius ir gabumą, likosi pakauštintais iš Lt. į kapitoną.

Jo tėveliai Ryshkai gyvena Kenosha, Wis., 5801 Thirty-fourth ave.

Kapitonas E. J. Ryshkus įstojo į karo tarnybą 1939 m., kuomet jis baigė Kenosha High School.

Jo žmona ir dukė gyvena Long Beach, New Jersey, prie savo tėvelių. Gero pasisekimo narsiam kovūm. Garbė lietuviams turėti tokį puikų kovūną sūnų!

Kenoshietis.

rūkant pasitaiko užmigti ir iš to įvyksta baisi tragedija. Kenoshietis.

Mažos Žinutės iš Kenosha

Vagis Namuose.

Nebūnant savininkam namuose piktadaris išveržė ir pasigrobė \$1,000 pinigų nuo Louis Cairo, restauranto saviniko. Miegamajam drapanų šėpoje ant lentynos buvo ir daugia pinigų, bet vagis jų matyti nepastebėjo.

Policija tyrinėja apvogimą. Manoma, kad vagies būta netolyms, nes jis nieko kito nepalietė, nieko neėškojo, tik įsibrovė, pasiėmė dėžele su pinigais ir papurkio.

Kur rantom paliesta, nuėmė pirštų antspaudas. Mano galės susukti kieno darbas.

Balandžio 15 dieną German-American svetainėje LLD 94 kuopa rengia parengimą dieną "Vilnius" 25 metų jubiliejus progą.

Nuo šio parengimo pusė pelno skiriama pagelbai Lietuvos žmonių.

Bus suložta operetė "Kada Kaimas Nemiega." Suloš Roselando Aidi Choras, vadovybė D. Yuden. Mes prašome visų lietuviškų draugų Kenoshos ir kitų artimų miestų, kad 15 d. balandžio nieko nerengtumėte, o visi, kuriems tik laikas pavėlina, dalyvaumėte šiame parengime.

Miesto manadžeris J. G. Wallace prašė šeimininkes, kad jos prirentų skardą ir perduotų miesto rinkikams.

Skardines reikia išplauti, abudu galu išplauti, nulupti popieros lėbelį, suploti ir tokiu tvarkoj padėti. Kovo 5-tą padėkite skardą į bušelį arba į popierinį maišuką šalygatvėje, kur paprastai išmatas padedat, kad skardos rinkėjai be jokios bėdos galėtų pasiimti.

Kaip kurios šeimininkės labai rūpestingai rinko skardą. Tikimasi, kad ateinančios savaitės rinkliava bus rekordinė.

Garbės Vėliava.

Karo sekretoriaus pagelbininkas R. W. Patterson atsiuntė garbės vėliavą "E" ir laišką Tri-Clover Co. administracijai ir darbininkams už gerą darbą. Pagiriant už puikų išpildymą savo darbo Pattersonas sako: "Aš didžiai pasitenkinęs pranėsti jum, kad jūs savo darbštumu laimėjote antru kartu garbės vėliavą "E" nuo Armijos-Laivyno už darbo išnašumą."

Tai jau antras tokis garbingas šios įmonės darbininkų pagyrimas. Pernai rugpiučio mėnesį taipgi gavo vėliavą "E." Kenoshietis.

Trumpos Žinutės iš Kenosha, Wis.

Vasario 18 dieną German-American svetainėje įvyko prelekcija sveikatos klausimū, kurią surengė LDS 65 kuopa.

Prelegentas buvo D-ras Graičūnas iš Waukegan, Ill. D-ras Graičūnas savo kalboje gražiai nupiešė žmonių gyvenimą, kaip dauguma žmonių nesulaukė pusės amžiaus ima jaustis nusėję ir sutiję, sėdi namie, kad atgautų gyvumą.

Daktaras nurodė, koki maistą žmonės turėtų valgyti ir kad daugiau veikty dėl žmonijos labo ir tt.

Man labai patiko daktaro kalba.

Antra kalbėjo d-gė A. Jonikienė, iš "Vilnius" redakcinio štabo. Ji nušvietė Trijų Didžiųjų konferenciją Jaltos ir dabartinį karą. Ji ragino kenoshiečius dirbti, kad pagelbėjus kiek galint daugia Lietuvos žmonėms; ragino rinkti draubūnus ir sulyg išgalės dirbti toje šakoje, kad daugiausia pagelbėjus Lietuvos žmonėms.

Laikė prakalbų aukų surinkta pagelbai Lietuvos žmonių \$30.

Nors mes kenoshiečiai jau esame surinkę virš \$600, bet tai dar neviskas.

Balandžio 15 dieną German-American svetainėje LLD 94 kuopa rengia parengimą dieną "Vilnius" 25 metų jubiliejus progą.

Nuo šio parengimo pusė pelno skiriama pagelbai Lietuvos žmonių.

Bus suložta operetė "Kada Kaimas Nemiega." Suloš Roselando Aidi Choras, vadovybė D. Yuden. Mes prašome visų lietuviškų draugų Kenoshos ir kitų artimų miestų, kad 15 d. balandžio nieko nerengtumėte, o visi, kuriems tik laikas pavėlina, dalyvaumėte šiame parengime.

Miesto manadžeris J. G. Wallace prašė šeimininkes, kad jos prirentų skardą ir perduotų miesto rinkikams.

Skardines reikia išplauti, abudu galu išplauti, nulupti popieros lėbelį, suploti ir tokiu tvarkoj padėti. Kovo 5-tą padėkite skardą į bušelį arba į popierinį maišuką šalygatvėje, kur paprastai išmatas padedat, kad skardos rinkėjai be jokios bėdos galėtų pasiimti.

Kaip kurios šeimininkės labai rūpestingai rinko skardą. Tikimasi, kad ateinančios savaitės rinkliava bus rekordinė.

Kenoshietis.

THE MAGIC TOUCH OF AMERICAN GENIUS CHANGES INTO PRICELESS MEDICINES FOR OUR WOUNDED MEN AND INTO THOUSANDS OF BLESSED MATERIALS AND SUPPLIES TO MOTHER VICTORY. TUCH IN USED FAT FOR CASH AND EXTRA RATION POINTS.

Charm Beauty Salon LaFaire Beauty Salon

Mes Grožė Pagrindinėm. Visokie dailės — kultūros darbas yra atliekamas prityrusių rankų. Savininkės WILMA LESKOWICZ ARMINDA PARIS 3103 — 60th Street Phone 2-300 Phone 2-4869 6819—14th Avenue

Netekome Žymaus Darbininkų Teisių Gynėjo

Milwaukee, Wis.—Daugeliui mūsų miesto ir apielinkės pažangiečiam yra žinomas vardas David Altman. Jis per daug metų yra veikęs A. F. L. unijoje ir K. P. David Altman nepasitenkino vien organizaciniame darbe. Kilus Ispanijoj civiliam karui, kuomet fašistai su Franco priešakyje užsiėjo nuverst liudies valdžią ir užroginti fašizmą ant Ispanijos laudies sprando, tai David Altman stojo į Lincoln Brigadą ir ten kariavo prieš fašistus. Mūsų lauke jis buvo sužeistas.

Fašizmui užpuolus mūsų šalį, David savanoriai stojo į armiją, nors čia susitiko su tūlais sunkumais. Nenorėta jo priimti, nes jo ranka buvo pažeista.

Tačiau per didelį jo rūpestingumą, jis tampa primate į armiją ir likosi paskirtas į medicālį skyrį.

David tuom nepasitenkino, jis atvejai atvejais reikalauja, kad ji sūstų į karo frontą. Jis likosi išsiūstas į Pietų Pacifiką. Jis buvo užsitarnavęs corporalo laipsnį.

Jis ir čia nepasitenkino tuom, kad būti toliau nuo fronto. Galų gale tampa paskirtu į infantry ir užima paprasto kareivio vietą.

Pulko vadas sako, kad tai

apsukriausias ir sąžiningiausias karys iš jo buvęs. Mūsųose jis ne kartą pasižymėjo.

Bet štai, sausio 15 d. mūsų metu Luzon saloje, krito nuo kulkos puikus kovūnas. Jo asmenyje netekome vieno ištikimiausių liaudies sūnų.

David, žuvai kovodamas karžygiškai už mūsų kovūnas. Mes ilgai liūdesime tavęs ir kartu didžiosimės tavim.

Unijistė.

Gerai Pasielgta

Milwaukee, Wis.—Pereiną savaitę priimta rezoliucija Wisconsinio Valstijos Legislaturyjos komiteto ir seimelio, kuriuo užgriama St. Lawrence kanalo pravedimo planas.

Jei tas planas bus įvykdytas, bus palengvinta transportacija su užsieniu ir čia, mūsų šalyje. Ne, iki jis bus iškastas milijonai darbininkų turės darbo. Prieš šį planą priešintis tegali gelžkeilių kompanijos...

Už šį rūpestingumą mūsų valstijos valdžiai tenka suteikti pagirimas.

—Piliētė.

Perdaug Meilės, Tyrinėš Protą

SAN FRANCISCO, Cal.—Čia pasikilęs gatelviorko konduktorius Van Wie, kuris turi 14 pačių, atiduotas psichiatrams tyrinėti. Manoma, kad dėl normalaus žmogaus tai pernėmerį didelė meilė.

CUDAHY, WIS Smagiausia Lietuviška Užeiga BILL'S TAVERN BILL THOMAS, Sav. 5274 S. Packard Ave., Cudahy, Wis. Telefonas—SI: 9936 Tarpe S. Milwaukee ir Milwaukee Highway

Jeji Būsite Racine, Wis., Nepamirškite Atsilankyti— STANLEY'S TAVERN Savininkas ST. RAGAUSKAS Gardūs Gerimai ir Užkandžiai 1102 State St., Racine, Wis.

KENOSHA BIZNIERIAI

SOUTHWEST FOOD MARKET POVILAS SPRINDIS, Sav. Groseris—parinkta mėsa — daržovės — vaisiai. Zemiausias kainos ant parinktu produktų. Specialis pardavimas ketvirtadieniais, penktadieniais ir šeštadieniais. 6603 — 33rd Ave., Kenosha, Wis. Phone No. 2-1415

HAPPY HOUR CLUB TAVERNAS 125 pėdų ilgio moderniška įrengtas baras Kas vakaras orkestras šokiam 154 S. Genesee Street WAUKEGAN, ILL. Boleslovas Masliūnas, Sav.

ALTORIŲ ŠEŠĖLY

ROMANAS

Rašo
V. Mykolaitis—Putinas

Ji savo kiemą įvedė įvažiavo jau temtant. Kaimynai ir praeiviai susitūpė juos žemai kepurės ir smalsiai apžiūrindami. Visas kaimas žinojo, kad šiandien Vasaris parsivežė iš seminarijos klieriką. Vieni džiaugėsi, kiti pavydėjo.

Liudas jau iš tolo sekė, kada pamatys savo tėviškės trobas, o pamatęs negalėjo atitraukti nuo jų akių. Stovėjo jos prisigūžiusios prie kalnelio aukštais medžiais apaugusios, tokios tylios ir liūdnos. Kieme pasitiko jį motina su džiaugsmo ašarom akyme. Nedrąsiai pasirodė broliui ir seserys. Varžėsi joje, nežinojo kaip sveikintis, o pasisveikinę traukėsi į šalį.

—Tai jau sulaukėm kunigėlių,—kalbėjo motina.—Prašom į vidų. Nuvargot per tokią ilgą kelionę.

—Ne, mama. Važiuoti buvo labai smagu. Tokia graži diena,—ramino jis motiną, eidamas į trobą. Įėjęs pagarbino Kristaus vardu, ko anksčiau niekad nedarėdavo—ir vis pajuto, kad Liudas jau dabar iš tiesų klierikas—kunigėlis.

Susėdė jie visi seklyčioje, vakarieniavo, tėvas pasakojo, ką matė seminarijoje, Liudas šį tą papildė, šį tą paaiškino. Greitai slinko šiltas vasaros vakaras, motina susigriebė, kad jau laikas po kelionės ir pailsėti—ir dar kartą apžiūrėjo aukštai pagalvių prikrautą lovą.

Ramiu kūdikio miegu užinigo pirmą naktį klierikas Liudas Vasaris savo tėviškėje, džiaugdamasis, kad rytoj 5 valandą nežadins jo devyni skambalo smūgiai.

Po poros dienų jis nuvyko prisistatyti savo parapijos klebonui. Klebonas buvo dar nelabai senas žmogus, vikaro neturėjo, nes parapija buvo maža, taipgi priėmė Vasarį kaip laukiamą svečią ir pasiliko pas save ligi sekmadienio. Vienintelė jo pareiga buvo sumos metu, užsilvilkus kamžą, rinkti bažnyčioje aukas.

Šitos pirmos atostogos jokių stipresnių perygyvenimų bei prityrimų Vasariui nedavė. Jis stengėsi savo gyvenimą sutvarkyti taip, kaip seminarijoje buvo nurodyta. Jei gyveno pas tėvus, kas rytas eidavo į sodą kalbėti rymtėminių poterių ir laikyti meditacijas. Vakaris ten pat skaitydavo vakarines maldas ir kalbėdavo dalį ražančiaus, kaip buvo seminarijoje įsakyta. Nemaža reikėdavo pastangų šiom pareigom reguliariai atlikti, bet pirmamečio uolumas ir įprotis visas pagundas nugulėdavo. Jei kurią dieną neatlaidavo, sakydavosi per išpažintą klebonui, kuris stebėdamasis jauno klieriko uolumu, nežinodavo nė kokią jam atgailą už tokias "nuodėmes" uždėti. Kas antra ar trečia diena jis eidavo į bažnyčią, tarnaudavo mišiom ir priimdinėdavo Komuniją.

Dvi tris dienas per savaitę jis praleisdavo klebonijoje ir klausydavo nesibaigiamų klebono pasakojimų, koks jo laikais seminarijoje būdavo gyvenimas. Liudas su nusistebėjimu išgirdo, kad tokiame kaimiškiame vyresniųjų kursų klierikai susirinkdavę girtauti ir kokių scenų įvykdavę, ką užklupdaves ten juos kuris viršininkas. Į seminarijos sodą buvę galima ateiti ir svečiam civiliam ir net moterim. Klebonas su smulknomis pasakojo, kaip toks tai klierikas susitūkdavęs su tokia tai pana iš miesto, kaip įvedė tučnuodavęsi ir kaip rektorius por žiūronus sykį juodu nutūžėjęs ir tą pat naktį nusikalbėję išgūjęs. Klebonas dar mėgdavo pasakoti klierikui Vasariui įvairius savo nesusipratimus su parapijonais. Pasakodavo taip pat savo nuotykius ir kitose parapijose ir kokių jis turėdaves susirėmimų su klebonais ir jų gospadinėmis, būdamas vikaru.

—Tų pasakojimų Vasariui šiek tiek paaiškėjo kunigo gyvenimo vaizdas parapijoje, ir tas vaizdas anaipol nebuvo malonus. Tačiau Vasaris niekadoms nebuvo bandęs vaizduotis save parapijos gyvenimo aplinkybėse. Visa tai atrodė jam ne-realu, per toli.

—Taip, kunigėli, sakydavo jam klebo-

nas, laimingiausios dienos tai seminarijoje. Kas jums rūpi? Sėdėti kaip pas Dievą už pečiaus.

Vasariui klebono kalbos gerokai įgrisdavo, ir jis verždavosi į tėviškę, kur niekas jam nekludydavo klaidžioti po laukus ir mišką, šildytis saulėje, šį tą skaityti, žodžiu, nevaržomai naudotis atostogų laisvę. O atostogos slinko nepaprastai greitai. Gal taip ir būtų jos pasibaigusios nieku nesudrumstę klieriko Vasario dvasios ir vaizduotės, jeigu klebonas vieną kartą nebūtų įsimažęs nušveitęs į jį garšį šv. Lauryno atlaidais Kleviškio parapiją pas nemažiau garų vašingumu kleboną Kimšą. Be to, čia buvo dar Liudo draugo klieriko Petrylos tėviškė.

Nuvažiavo į jiedu iš vakaro—pirmiesiems mišparam. Atvyko dar keli kunigai, žmonių buvo daug ir jau iš vakaro buvo galima spręsti, kad atlaidai bus tikrai dideli ir žmonių gausumu ir Dievo malonėmis.

—Gerai, kad atvažiavai, Liudai,—džiaugėsi Petryla, sveikindamasis su draugu. Atostogos baigiasi, bent paūšina pas mano kleboną. Jis, brol, vaišinti svečius moka.

—Ir abudu nuėjo į bažnyčią, nes jau tuoj turėjo prasidėti mišparai.

Jiedu užsilvilko gražias kamžas, asistavo kunigui per mišparus ir su degandomis žvakėmis rankose kartu su kitais kunigais ėjo procesijoje apie bažnyčią. Jiedu jautė, kad žmonių akys daugiausia seka juos, jauniausius iš viso būrio, ir dėl to ėjo tiesiai, kukliai, nesidairydami, taip kaip dera geriem klierikam, kaip seminarijoje juos mokė.

Po mišparų pora jaunesniųjų kunigių vikarų grįžo į klausyklas, kiti vaikščiojo klebonijos sode garšiai kalbėdamai ir juokaudami. Abudu klierikai turėjo pasiilikti vakarienės ir nakvoti klebonijoje, nes tokis buvo griežtas klebono įsakymas. Vakarienės sėdė 10 žmonių, ir klierikas Vasaris nustebo klebono stalo tartingumu. Vyresnieji kunigai gėrė kažkokių gėrimų, kurių vardų Vasaris nežinojo. Klieriko Petrylos pareiga buvo pilstyti stiklelius.

—Daugiau neduok, įsakė klebonas vakarieniui įpusėjęs.—Mūs laukia dar sunkus darbas. O kai nusigeris, kas iš jų bus per darbininkai.

Po vakarienės klebonas vėl paliepė klierikui Petrylai ruošti visa, kas reikalinga "darbui." Šis jau žinojo savo klebonijos tvarką, ištraukė į vidurį saliono perlenkiamą, žalia gelumbe išmūgtą stalėlį, išėmė kroidos, padėjo uždegtas žvakes ir atnešė kortas. Tik dabar Vasaris suprato, kas čia bus per "darbas." Aplink stalėlį susėdę pats klebonas ir trys svečiai.

—Na, dabar mes nereikalingi čia,—tarė Petryla Vasariui.—Einam pereisim kiek per sodą, o paskui ieškosim savo nakvynių.

—Is sodo įvedu matė, kad virtuvėj taip pat eina didelis darbas: stuksėjo peiliai, barškėjo indai, kažką čirškino, kažką virė ir kepė.

Vasariui buvo įdomu išgirsti ką nors iš savo draugo apie vietos kunigus ir kleboniją ir jis, pradėdamas kalbą, tarė: —Tai štai ir klebonijos gyvenimas, kuriuo taip mane baugino Variokas. Ligi šiol aš nei savo klebonijoje, nei čia nemačiau nieko ypatingo.

—Bet Petryla buvo jau kiek kitokios nuomonės.

—Pas savo kleboną tu ir šimtą metų gyvendamas nieko ypatingo nepamatysi. Čia gi brolyti, kiek kitaip. Aš po atostogų jau grįšiu į seminariją gerokai apsišviečius. Pagaliau juk ir kunigas žmogus. Ne visi juk gali būti toki šventi kaip tavo klebonas arba šilūčių vikaras...

—Tai kaip gi čia pas jus?

—Et, ką čia tau viską išpasakosi. Pa gyvensi, pamatysi,—atsikalbinėjo Petryla.

Bet Vasaris tuo nesitenkino.

(Bus daugiau)

Kanadietis Rašo Išpūdžius iš Anglijos

Kostas Kilikevičius, buvęs LLD KVK sekretorius, rašo iš Anglijos:

Malonu žinoti, kad Kanados žmonės krypta teisingon pusėn. Toronto miesto rinkimai daug ką pasako tu klausimui. Aš norėčiau kiek nuodugniau sekti Kanados visuomeninį veikimą, bet per pastaruosius porą mėnesių neturiu galimybių, nes negaunu mūsų laikraščių iš Kanados, o ypatingai pasiilgęs Liaudies Balso, kurio nemačiau virš poros mėnesių.

Su Povilu susirašinėju. Jis Belgijoje, kur nors apie Antverpą. Su juo kartu stovi S. Lukas. Kaip jie rašo, tai jie visų laiką būna užfrontėje prie tarnybos. Abudu pasigavo pusėtinai gerus darbus, kuo jie gali džiaugtis.

Man lig šiol irgi viskas sekėsi gana gerai. Jei ne tas šaltis ir kosulys, tai galėčiau pasigirti. Kaip ten nebūtų, nežūrint dalyvių keblumų, puopulomą kursų užbaigiau gerai ir dabar pradėtu kitą užsiėmimą. Kaip jis seksis, ateitis parodys.

Zinios iš rytinio fronto daugiau negu džiugina. Jei tokių smigių pavyktų kirsti iš vakarų, tai nacių viešpatavimui būtų galas kaip bematant.

Aš naujus metus sutikau Londone. Tenai buvau nuvykęs ant vienos dienos. Londonas įdomus miestams, bet ir šiaip kaip mižiškias miestas, pilnas gražų senoviškių pastatų. Kadangi beveik visą dieną skariau pasidairyti po Londoną, tai užmečiau akis ant Parlamento rūmų, kurie skaudžiai pažeisti, ant Karaliaus rūmų, Britų muziejaus, kuris dabar uždarytas, ir ant istorinių bažnyčių. Minėtų rūmų statyboje sudeta viskas, ką pereitų šimtmečių architektai ir skulptoriai buvo atsiekę. Mieste daug istorinių paminklų ir statulų.

Žmonių gyvenimas Londone iš viršaus žiūrint pusėtinai pavargintas karo eigos. Gyvenimo reikmenų, kurie išstatyti languose, išvaizda visai prasta. Prabangos reikmenų labai retai pasimašo, o jei kur yra, tai jų kaina labai aukšta. Tokių dalykų, kaip "suvenyrus," visai negalima gauti. Bendrai, visi gyvenimo reikmenys perkami sulig kuponu.

Būdamas Londone bandžiau susitikti su lietuviais. Porą kartų vykau pas vieną Liaudies Balso skaitytoją, bet vis neradau namie. Vartant telefonų knygą pastebėjau, kad čia dar pasilaiko smetoninės valdžios "legacija." Norėjau nuvykti ir pasizūrėti, ką ji veikia, bet laiko stoka ir šventa diena sutrukdė.

Esu tikras, kad kada šis laiškas pasieks jus, tai aš būsiu dar toliau nukeliauvas. Kaip ten nebūtų, nepamirškite parašyti kartas nuo karto.

(Iš L. B.)

Palaidojus Velionę S. Razgūniene

Grand Rapids, Mich.—Ziaurioji, mirtis išplėšė iš gyvųjų tarpo, sausio 29 d., Sofiją Rasgūniene, sulaukusią vos 55 metų amžiaus. Dideliame nuliūdime paliko tris dukteris ir 2 sūnus.

Sofija labai gražiai išauklejo savo šeimyną. Buvo visų mylima ir kaimynų didžiai gerbiama. Visi vaikai išmoksinti. Viena dukterė baigusi slaugės mokslą, kitos dvi vedė; jų vyrai tarnauja Dvėdės Samo armijoje. Dabar randasi kur nors už vandenų.

Jaunesnysis sūnus tarnauja laivyne, kuris turi vos 18 metų. Kada sūnus buvo sugryžęs atostogoms pas motiną, matomai abudu sumingaudino, kad reiklia skintis, sūnus smarkiai susirgo, kad net teko pasiduoti operacijai. Suprantama, nelengva tas buvo motinai perygyventi, kuri jau per tris metus ir taip sirguliavo.

Sofija buvo pažangi moteris, skaitė "Laisvę" nuo pat jos įsisteigimo. Priklausė prie ALLDD 66 kp. Ji dirbo organizacijose pagal savo išgalę.

Sofija Rasgūniene—Andriuskaitė gimusi Lietuvoje, Belskiškių kaime, Kražių valsčiuje, Raseinių apskr.

Sofijos tėveliai turėjo labai mažą ūkį, šeimyna susidėjo iš septynių, tad visiems teko nuo mažų dienų tarnauti pas ponus arba buožes. Lietuvoje jos gyvenimas, kaip ir daugelio kitų, buvo sunkus.

Broliai Juozui išvykus į Ameriką, ji tikėjosi iš jo pagelbos, 1912 metais Juozas prisimutė laivakortę, kad ji vyktų į Ameriką. Sofija tuo laiku tarnavo dvare už meringą, jau buvo išstarnavusi virš pusės metų. Gavusi žinią, kad gali važiuoti į Ameriką, paprašė pono už puse metų algos. Tas atsakė žiauriai:—Ištarnauk visus metus, tai užmokėsiu, o už pusę aš nemokėsiu. Taip jai teko išvykti be jokio atlyginimo už jos įdėtą sunkų darbą.

Atvykusi pas brolių atsidūso. Brolis surado darbą ir čia prasidėjo jaukesnis gyvenimas. Vėliau susipažino su Zigmu Rasgūnu ir apsiėdė 1913 m.

Velionės buvo dabartiniu laiku troškimas, kad tik greičiau būtų karas laimėtas ir galutinai fašizmas būtų sutriuškintas. Ji troško, kad visi kariai galėtų laimingai grįžti pas savuosius. Laikė laidotuvių susirinkom daug žmonių atsiveikinti su Sofija paskutinį kartą. Jos karstas buvo papuoštas gražiausių gėlių vainikais, kas rodė, kad ji turėjo daug gerų draugų.

Likosi palaidota ant Lietuvių Laisvų Kapinių, kur prie jos karsto pasakė atsišveikinimo kalbą Joe Urbonas. Jis pažymėjo, kad velionės asmenyje ne tik šeimyna, bet ir visa pažangiųjų visuomenė neteko nuosirdžios ir veiklios narės, ir dėl to liūdi.

Brangioji sesute, tebūna

Springfieldiečiai, Dalyvaukite Svarbiose Prakalbose

SPRINGFIELD, Ill.—Šiandien visas demokratinis pasaulis susirūpinęs, kaip bus nustatyta pokarinė taika ir ar ji bus pastovi-tvirta.

Kad nuodugniai ir aiškiai supratus tą svarbų klausimą, Springfieldo Komunistų Politinės Sąjungos klubas rengia masines prakalbas, kurios įvyks vasario 28 d., trečiadienį, 8 val. vak., Modern Book Store, 115 North 7th St.

Prakalbą pasakyti atvykta žyml visuomenės veikėja ir rašytoja, Komunistų Partijos lengva šios šalies žemelė, o mes palikę dar tęsti savo gyvenimą, dirbsime visuomeniškią darbą, visuomet prisimindami, kad dirbame ir už tave, ko tu jau negalėjai atlikti!

Giliausias užuojautos visai tavo šeimai!

Brolis Juozas Andriuskas.

Siunčiame Gėles Telegramomis į Viso Pasaulio Dalis
LOVEIKIS—Kvietkininkas
Gėles Vestuvėm, Bankietam, Pagrabam
3316 S. Halsted St. Chicago Yards 7308

NULIUDIMO VALANDOJE

Kreipkitės į

ANTHONY B. PETKUS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS

DVI MODERNISIOS KOPYCIOS JOSU PATOGUMU

6812 S. Western Ave., Chicago
Telefonas GROVEBIII 6142

1410 So. 50th Avenue, Cicero
Telefonas CICERO 2109

Mūsų patarnavimas yra greitas, mandagus ir Jūsų finansininkam stoviu prielamas.

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

NARIAI CHICAGO LIETUVIŲ LAI DOTUVIŲ DIREKTORIŲ ASOCIACIJOS

Turime Kopyčias Visose Miesto Dalyse	Ambulanso Patarnavimas Dieną ir Naktį
--------------------------------------	---------------------------------------

AMBULANSO PATARNAVIMAS DIENĄ IR NAKTĮ
Turim Kopyčias Visose Miesto Dalyse

LACHAWICH IR SUNUS

Phones: Canal 2515 Comm. 5765 Fullman 1279
2314 West 23rd Place 10756 So. Michigan Ave.

J. LIULEVICIUS

4248 S. CALIFORNIA AVE. TELEFONAS: LAFAYETTE 2572

P. J. RIDIKAS

3354 S. HALSTED STREET 510 W. 18th STREET
LITHUANIAN TELEPHONE YARDS 1419

S. P. MAZEIKA ir EVANAUSKAS

3219 LITHUANIA AVE. TELEFONAI: YARDS 1128 ir 1129

ANTANAS M. PHILIPS

3307 LITHUANIA AVENUE TELEFONAS: YARDS 4908

LIONARDAS F. BUKAUSKAS

16821 S. MICHIGAN AVENUE TEL. FULLMAN 9651

Sekmadienį Moterų Tarptautinės Dienos Paminėjimas

PERSTATYS DRAMATISKĄ VEIKALĄ "PARVAŽIAVO"; DAINUOS TRYŠ MOTERŲ CHORAI; KALBĖS ONA REMEKIENĖ.

Sekmadienį, kovo 4-tą, bus didelė diena dėl moterų, dėl visų geros valios lietuvių. Tą dieną įvyks iškilmė atžymėjimui moterų tarptautinės dienos, koncertinis programos ir šokiai. Parengimas įvyks Lietuvių Auditorijoje, 3133 So. Halsted st. Prasidės publikos rinkimas 2:30 val. po pietų; programos 3:30 val. po pietų. Įžanga tik 7 val.

Moterų pasaulinės dienos paminėjimo rengimas bus įdomus, gražus ir pamokantis. Pasižymėję vaidybos sūlo dramatišką veikalą "Parvažiauvo". Vadovaujantis roles pildys—kareivis H. Zebraitis ir jo mylimosios M. Jagminienės.

Apie kitus vaidinys teks vėliau prisiminti. Visas dalykas eina apie karo laiko gyvenimą ir kas įvyksta, kai Tamas sugryžta iš karinės tarnybos į namus!

Apart vaidinimo bus gražūs koncertinis programos. Dainuos trys moterų chorai: Kultūros Moterų, Ciceros Moterų ir Roselando Moterų. Šie chorai yra pakartotinai patarnavę įvairiomis organizacijomis ir linksmine publikai. Ateinantį sekmadienį jie Moterų Dienos paminėjimo iškilmėje paduos daug žavingųjų dainų.

Nuances Balsūtė, Kultūros Moterų Choro mokytoja, dainuos solo. Ona Remekienė pasakys prakalbą apie moterų rolę šio karo laimėjime ir pastovios taikos įvedime.

Tad visų pareiga iškilmėje dalyvauti, prisidėti prie kilnaus tikslo — naudingai, linksmai laiką praleisti.

Lai Lietuvių Auditorijos didžioji sale skamba nuo mūsų žavių ir reikšmingų dainų, akstinant žmones prie pažangios, darbininkų ir naudingos veiklos.

Siūveja.

Westside LDS 129 kp., LLD 116 kuopa, Bridgeporte Komunijų Kapsuko Klubas rengia bendrą pramogą kovo 17-tą, Lietuvių Auditorijoje. Tai bus bendras šių dviejų kolonijų pažmonys pasirengimui laudies dienašio jubiliejui. Visi būkite.

Vaidai Prie Dirbtuvės Dėl CIO Narystės

Pirmiau Peoria, Ill., traktorių įmonė kilo ginčai dėl prigulėjimo prie unijos. Ten neužsibaigė vaidai, kaip jie persikėlė į Chicago. Pereito šeštadienio vakare pasirodė lapeliai prie International Harvester Traktorių skyriaus ir McCormick dirbtuvės. Lapeliuose agitavo už rašymą į Automobilių Darbininkų Uniją.

Tiek Peoria, tiek International Harvester Co. Chicagoje darbininkai priklauso prie Farm Equipment Worker (CIO) Unijos. Tačiau atsidaro elementų, kurie pirmiau iš vidaus norėjo suskaldyti uniją ir buvo išmėtinę, dabar vėl veikia.

Farm Equipment Worker Unijos imonių skyrių perdėtiniai iš dalintųjų lapelių atėmė. Vietomis kaip tik nebuvo susirėmimų. Lapelį dalintųjų tarpe pasirodė Joseph Hanley, kuris dėl triukšmavimo buvo išmestas iš 108 unijos skyriaus.

Iš visko atrodo, kad čia bus pirštos priekš unijos priešai. Jie nori suardyti, suskaldyti uniją ir ją susilpninti.

Juk nedaro skirtumo kurioje unijoje—Farm Equipment Worker arba Auto Worker Unijoj priklausyti. Abidvi CIO unijos. Bet triukšmas kėlimu unijos priešai gali daug atsiekti.

Prieš tokius darbininkų jėgų skaldytojus kiekvienas sąmoningas darbininkas privalo kovoti.

Unijistas.

21 Miestelio ir Chicagos Transportacijos Tinklas

Chicago apielinkių 21 miestelis susidėjo į Illinois Municipal League dėl transportacijos reikalo. Šie miesteliai nori turėti balsą kartu su Chicago transportacijos klausimuose.

Pirmiau tik miestas kalbėdavo, kad reikia nusavinti transportacijos įmones ir stengtis jas gerinti. Tuo klausimu majoras Kelly turėjo pasikalbėjimą su gubernatorium Green. Gubernatorius nesipriešino važiuotės imonių susivimuomenimui, tik norėjo, kad jo partija turėtų įtakos, tai stojo, kad ir mažesni miesteliai iš Cook apskrįčio būtų printi į šio plano vykinimą.

Dabar tie miesteliai, jų viso 21, susiorganizavo ir jau imsi dalyvumu. Kada federaliame teisme prie teisėjo Igoe bus svarstomas transportacijos klausimas, kovo 16-tą, tai Maywood advokatas Louis Ancl dalyvaus teisme.

Labai gerai, kad Chicago pasonėje stovinti miesteliai įtraukiami į šį reikalą. Tiems miesteliams transportacijos gerinimas labai svarbu. Jie turi reikalų ir reikalavimų važinėti į miestą. Daugelis dirba mieste. Atsilikusi transportacija tiems miesteliams, o ypač jų žmonėms labai kenkia.

Žinoma, pirmiausia pats miestas turi būti aprūpinamas. Iš čia, iš širdies turi plėtotis važiuotės gyslos.

State st. subvės palaidimas veikian daug prie tur prisidėjo. Bet kita subvėsi šaka, kuri eina Dearborn ir į įsiskuta į Milwaukee ave., nors jau iškasta, bet neįrengta ir kol kas neveikia.

Reikia naujų gatvėkarių, naujų busų ir bendrai važiuotės įrengimų gerinimo. Tą gali atlikti tik miestas.

Prirengiama referendumas. Birželio 4-tą, kai bus rinkimas miesto teisėjų, kartu paleis nūbasavimą, ar Chicago žmonės nori, kartu ir mažesni miestų gyventojai, jog paimty į valdžios rankas visą važiuotės tinklą? Galima tikėtis, kad žmonės duos valdžiai įgaliojimą.

Rep.

Ex-Mainierių Draugiško Klubo Šokių Vakaras

Kovo 3-čią dieną, 8 val. vakare, Lietuvių Auditorijoje atsisbu Ex-mainierių Draugiško Klubo šokis, bus gera muzika. Įžanga tik 50 centų. Visas pelnas skiriamas dėl Raudonojo Kryžiaus.

Visi nariai ir šiaip draugai pribūkite į šį "Victory Dance," kurio pelnas bus paskirtas labai naudingam reikalui, o gi ir laiką praleisim linksmai tarpe savo draugų ir pažystamų.

Vasario 18 d. atsisbuo klubo reguliaris susirinkimas. Nemažai narių dalyvavo ir susirinkimas buvo patraukiantis.

Knugų peržiūrėjimo komisija raportavo, jog viskas tvarkoje, klubo reikalai vedami teisingai. Kaucija už \$19000 užstatyta ant židinio.

Birželio mėnesį sukaks 5 metai kai klubas buvo suvertas. Paskelbiama naujų narių gavimo vaju nuo šio susirinkimo. Dovanos dėl vajuinuko paskirta: Bridgeporte, Brighton Parko, West Side ir North Side. Už 25 naujus narius gaus \$5, už 50—\$10. Daug darbščių narių užsiregistruavo kaip vajuininkai. Čia varda tik kelių: Federavijos, Jurgaitis, Tilenis, Brazaitienė, Valaitis, Zolynas ir Yotka. Pasekmės bus geros, esame tikri.

Ne buvo galima ant šio susirinkimo gauti kalbėtųjų, bet vėliau gausime.

Visų narių prašome atsilankyti į susirinkimą. Pasimatysim kovo 3-čią dieną šokiuose.

Korespondentė.

TURBŪT TYČIA TAIP DAROMA.

Tie streikai Dodge Co. atrodė tyčia išaukiami. Perėitą šeštadienį 75 darbininkai išstojo į streiką, kad drapanom pasidėjimui vieta negera. Iš tų kačių nuotaikos streikų darosi išvada: kas nors įkirsina darbininkus sulaukinti darbą.

Ankus ir Bakunas Sužeisti Karo Veiksmuose

Karo Departamento žinomis, pastaruoju laiku 88 chigacigiečiai buvo sužeisti karo veiksmuose Europoje.

Paskelbtų pavardžių tarpe yra dvi lietuviškos pavardės:

Karys Clarence Ankus, motina gyvena 3031 S. Emerald ave.

Antras leitenantas Roy Bakūnas, kurio žmona Stella gyvena 1310 S. 49th ct., Cicero.

CICERO ŽINIOS

Iš LDS 109 Kuopos Veikimo Vasario 6 d., atsisbuo LDS 109 kuopos susirinkimas. Narių dalyvaavo pusėtinai daug. Tai geras dalykas. Šitas susirinkimas buvo metinis, nes sausio mėnesį susirinkimo nevyko. Jau buvo išduota iš kuopos veikimo metiniai raportai. Bendrai kuopos veikimas per metus buvo neblogas. Vajuininkai per mažai gavo naujų narių.

Kuopos pirmininkas pasikalbėjo su Dr. Strikoliu. Doktorui kuopos veikimas patinka. Sakė neims už naujų narių egzaminavimą. Jis pasidėjo būti kuopos doktoru 1945 m.

Kuopos pirmininkas buvo patraukęs 25 kopijas "Vilnius" kalendoriaus išplatinti Cicero.

Finansų sekretorė raportavo apie kuopos sloj. Ligonij mažai yra. Per perėjus metus nei vienas narys neišsibraukė. Taipgi visos komisijos išdėvė raportus. Tik knugų peržiūrėjimo komisija neatsilankė susirinkime ir nepalikė raportu. Kiek žinia knugų peržiūrėta ir viskas yra tvarkoje.

Buvo skaitytas laiškas iš Centro, kuriame ragina darbuotis dėl Lietuvos žmonių šelpimo. Kuopa tam reikalui paukavo \$10.00.

Kuopa nutarė surengti vakarelę. Tuo darbo atlikimui į komisiją įeina Heinis, Stankienė ir Pauliukaiš. Parengimas įvyks kovo 11 d. Tikimės, kad bus pasckmingas.

Kuopos Korespondentas.

GAISRAS PADARĖ \$35,000 NUOSTOLIŲ.

Daugiau 1,000 žmonių subūgo žūrėti gaisro prie Milwaukee ir Paulina gatvių. Ugnis prasidėjo iš Reel's čėverykų krautuvis, 1315 Milwaukee ave, Padarė \$35,000 nuostolių.

Užkvičia visus komitetas. (24c27)

ROSELANDO ŽINIOS

P. Rutkauskas Sugryžo Iš Ligoninės.

Vietos plačiai žinomas vertelga, vilnietis Pranas Rutkauskas, perėitą savaitę sugryžo iš ligoninės po operacijos, kurią darė jam ant akies.

Kiek anksčiau buvo padaryta ant vienos, o paskui po antros savaitę vėliau ant antrios. Pasirodo viskas išėjo sėkmingai ir ligonis gryžo namo.

Rutkauskas užlaiko biznį ir gyvena 10611 S. Edbrooke avenue.

Turėdami laiko aplankykite.

A. M-kas.

Draugiškas Stampų Davimas Dėl Gasolino Nelegalu

Kainų Administracijos pareigūnas padarė pareiškimą gasolino kuponų davimo klausimui.

F. F. Fletcher sako, kad draugiškas davimas savo knygutės kopijų kitam asmeniui, jog jis galėtų nusipirkti gasolino, yra nelegalus dalykas. Už panašų dalyką suspendavo E. C. Warneke kuponų knygute.

Paskui suspendavo kitam automobilistui kuponų knygute dviem mėnesiam už panašų nuotikį.

VĖL GINČAI DELEI UZTERŠTO VANDENS.

Pernai buvo daug kaltinimų miestelių Whiting. Tuo miestelio srutų nuolaidos išvestos į ežerą. Dabar dalis srutų nuolaidų nukreipta į sanitarij distrikta, kad dar eina į ežerą.

Chicago miesto sveikatos skyrius reiškia baimės, jog vanduo ežere perdaug užterštas. Reikalauja, kad daugiau paleistų vandenio į Sag kanalą ir tuo nutrauktų srutas.

Pranešimai iš Kitar

SPRINGFIELD, ILL. Vasario 26 d. Svarbias Prakahtas. Vietos C. P. A. Kluhas, vasario 26, trečiadienį, 8-tą val. vakaro, Modern Book Svatėinė, 115 No. 7th St., rengia svarbią pogrūbas.

Kalbės pogrūbas kalbėtoja Elizabeth G. Flynn, kuri yra plačiai žinoma viena gabiausių kalbėtojų ir rašytojų.

Užkvičia visus komitetas. (24c27)

Real Estate

Pirmi Morgiciai Užtikrintai Nuosavybei, Geroje Vietoje Nuo \$1,750 iki \$4,500, 5-tas nuoš. D. L. KRUGER 111 W. WASHINGTON ST. Phone Central 5225

MISCELLANEOUS

Užsisakykite Dabar QUALITY

Venetian Blinds

Vienos Savaitės Patarnavimas Išvairaus Dydžio ir Spalvos Kad Užsienkty Medinuos Užsengatus ir gauti dykai apskeltilavima pasaukite ENGLEWOOD 8985 SUN RAY VENETIAN BLINDS, Inc. Štoras atviras nuo 9:30 ryto iki 5:30 pp. Galite Užmokėti į 12-ką Mėnesių

Vietiniai Pranešimai

JACKSON PARK L.L.D. 187 kp. susirinkimas įvyks pirmadienį, vasario (Feb.) 26-tą d., 8 val. vak., pas kp. org., 6424 Kinbark. Draugai ir draugės, atleiskite į šį susirinkimą ir pasimokėsite savo metinę mokeskį. Bus raportas iš knugų peržiūrėjimo ir kiti dalykai. (23-26) Kvėičia kp. Valdyba.

HELP WANTED—WOMEN

Merginų — Moterų POWER SEWING MACHINE OPERATORIU, ASSEMBLERIU ir atlikt kitas darbus dirbtuvėje. BUTINA DARBUI. Mes jus išlavinsime S. KARPEN & BROS. 624 W. Cermak Rd.

Merginos ar Moters ISMOKITI LENGVĄ SAPOS DARBĄ Tikrai Gera Proga MOKAME VYRŲ ALGĄ Patyrimas Nereikalingas 1623 S. PULASKI RD.

Svarbiai Pramonei

REIKIA Valymui Moterų DIRBTI DIENOMIS Malonus darbo sąlygos ir aplynkės. Gera mokeskis, laikas ir pusė vėrs 40 val. Atsiskaute. Excel Auto Radiator Co. 320 E. 21st St.

★ Seamstress ★ Merginos ★ Apvalymui ★ Landrei ★ Patelbininkės Knechtel's ALGOS PAGES CHICAGO COMMUNITY HOSPITAL 2320 East 93rd Street

HELP WANTED—MEN

Mūsų Dirbtuvei Tuojau Reikia

ĮVAIRIŲ DARBININKŲ

Patyrimas Nereikalingas 100% BŪTINA RADAR INDUSTRIJA GEIGAS ALGOS NUOLATINIAMI PAKELIMAI BONAI—DYKAI APRAUDA Dirbti bei kiti mūsų 2 dirbtuvių VYRIAUSIA DIRBTUVĖ 4545 W. Augusta Blvd. DIRBTUVĖS ŠAKA 973 W. Cullerton

Taippat Reikia Darbininkų Mūsų Erdvių Valgykloj

mūsų main dirbtuvėje PILNA ARBA DALI LAIKO Duodam Valgi. Paruosim Uniformas ir Apraudsimas.

MOTOROLA GALVIN MFG. CO. 4545 W. AUGUSTA

DOCKMEN

Taip pat FREIGHT HANDLERS, TRUCKERS ir LOADERS INTERSTATE MOTOR FREIGHT 1833 South Canal St.

MUMS REIKIA

★ Spot Welderiu ★ Punch Press Operatoriu TAIPGI

★ Abelnų Dirbtuvės Darbininkų PATYRISU AR NE

Pastovis Darbas su Dėmuje Vėrtiškio mokant laiką ir pusė vėrs 40 val. PATOVIŲ VIETŲ

Mūsų darbininkai gauna DYKAI grupės gyvenbės aprauda, ligoninės priežiūra ir kitas naudas. Kreipkitės pas

CRESCENT TOOL & DIE CO. 4140 Belmont Ave.

AFSISAUGOK — NESIGALĖSI

Nelaukite, Rytų Gali Būti Pėslas! Apraunk vėitoli savo turta. Kainuos labai mažai. Atsiskaute už ugnies ant bangulo už 5 metus tik \$5.00 nuo 10-toskėnio. Rakandy ant \$1,000 už 5 metus \$8.00. Nuo vagių apšėlimo \$50.00 už \$10.00. Gaukite muso apskaitilavimą — sutaupsite pinigų. Ant Langų, Namų, Tavernų, Liquor Išabūti, Automobilių, Trekių, Health, ACCIDENT & LIFE INS. Taipgi didžiausias pasirinkimas viškiei baldų. Būna Dėmuje Apartmenai, Bienui, Roadhouseji, Rezortai ir Farmų. Prie gražiū ežerų Ill., Wis., Ind. ir Mich. Viskas paruođuama lengvai išmokėjimais arba maitais. Paskolos ant namų didėnis ir mažos už 4 nuomėsimus. JOHN SINKUS, 2448 W. 63rd St. Tel. PROspect 9006.

Vietos Pranešimai

"VILNIES" SKAITYTOJŲ SUSIRINKIMAI

Bridgeporte

Antradienį, vasario (February) 27 d., 8:00 val. vakaro, "Vilnius" sveitinėj, 3116 S. Halsted St.

Brighton Park

Trečiadienį, vasario (February) 28 d., val. vakaro, Hollywood sveitinėj, 2117 W. 43rd St.

West Side

Penktdienę, kovo (March) 2 d., 8 val. vakaro, West Side (Budos) Hall, 2214 W. 23rd Place.

Visose suminėlose kolonijose su jų apielinkėm įvyks "Vilnius" skaitytojų susirinkimai, kuriuose dalyvaus "Vilnius" atstovas ir vietų draugij veikėjai. Prasimone visų kolonijų skaitytojus dalyvauti sukiuomose susirinkimuose kur teks susipažinti vieni su kitais.

Miestas Pildys Valdžios Įsakymą

Majoras Kelly atsakė į laikraščių paklausimą, ar jis mano ką nors daryti dėl palengvinimo naktiniam klubam?

Kelly pasakė, kad miestas nieko nedarys: stoja už tai, jog nuo 12-tos pirmadienio naktį visi naktiniai klubai, tavernos, restaurantai būtų uždaryta.

Iš New Yorko būk yra žinių, kad La Guardia bandas daryti žingsnių, kad valdžia duotų palengvinimų. Kelly ant paklausimo pasakė: "Karo laikas ir jei valdžia mato reikalą uždaryti nuo 12-tos naktį įvairias gertuves, tai jos turi užsidiaryti duris... Chicago žmonės patriotingi ir nieko miestas nedarys—naktinį karo pastangoms

PADOVANOK LIETUVOS NAŠLAICIAM NORS KIEK MAISTO

Sekanti Maistą Galima Nupirkti ir Nusiųsti:

- White Rice
- Baby Food
- Dried Whole Milk
- Dextrose
- Cocoa
- Hard Candy
- Chocolate
- Prunes
- Dehydrated Eggs
- Raisins

Šie visi daiktai galima siųsti Lietuvos žmonėms nukentėjusiems nuo karo. Razinkų galima nupirkti dėžutė 30 svarų. Slyvų po 25 svarus dėžutės. Perusių Lietuvai Pagelbos Tėliko Komitetas, Skyrūs Russian War Relief, 755 W. 31st St., Chicago, Ill.

PADOVANOK LIETUVOS NAŠLAICIAM NORS KIEK MAISTO

Sekanti Maistą Galima Nupirkti ir Nusiųsti:

- White Rice
- Baby Food
- Dried Whole Milk
- Dextrose
- Cocoa
- Hard Candy
- Chocolate
- Prunes
- Dehydrated Eggs
- Raisins

Šie visi daiktai galima siųsti Lietuvos žmonėms nukentėjusiems nuo karo. Razinkų galima nupirkti dėžutė 30 svarų. Slyvų po 25 svarus dėžutės. Perusių Lietuvai Pagelbos Tėliko Komitetas, Skyrūs Russian War Relief, 755 W. 31st St., Chicago, Ill.